

ПІДПРИЄМСТВИ

Інформаційні технології є найбільш важливою складовою процесу використання інформаційних ресурсів суспільства. До сьогодні вони пройшли кілька еволюційних етапів, зміна яких визначалася головним чином розвитком науково-технічного прогресу, появою нових технічних засобів переробки інформації.

Інформаційна технологія є процесом, що складається з чітко регламентованих правил виконання операцій, дій, етапів різного ступеня складності над даними, що зберігаються в комп'ютерах. Основна мета інформаційної технології – у результаті цілеспрямованих дій з переробки первинної інформації одержати потрібну для користувача інформацію.

Інформаційна система є середовищем, що складовими елементами якої є комп'ютери, комп'ютерні мережі, програмні продукти, бази даних, люди, документація, різного роду технічні й програмні засоби зв'язку тощо.

Технологічний процес переробки інформації представлений у вигляді ієрархічної структури по рівнях:

1-й рівень – етапи, де реалізуються порівняно тривалі технологічні процеси, що складаються з операцій і дій наступних рівнів.

2-й рівень – операції, у результаті виконання яких буде створений конкретний об'єкт в обраній на першому рівні програмному середовищі.

3-й рівень – дії – сукупність стандартних для кожного програмного середовища прийомів роботи, що приводять до виконання поставленої у відповідній операції мети. Кожна дія змінює зміст екрану.

4-й рівень – елементарні операції управління мишею і клавіатурою.

Інформаційна технологія, як і будь-яка інша, повинна відповідати наступним вимогам: забезпечувати високий ступінь розчленовування всього процесу обробки інформації на етапи (фази), операції, дії; включати увесь набір елементів, потрібних для досягнення поставленої мети; мати регулярний характер.

Етапи, дії, операції технологічного процесу можуть бути стандартизовані й уніфіковані, що дозволить більш ефективно здійснювати цілеспрямоване управління інформаційними процесами.

Основні етапи розвитку сучасних інформаційних технологій:

1-й етап (з початку 60-х рр.) характеризується досить ефективною обробкою інформації при виконанні рутинних операцій з орієнтацією на централізоване колективне використання ресурсів обчислювальних центрів. Основним критерієм оцінки ефективності створених інформаційних систем була різниця між витраченими на розробку і зекономленими в результаті впровадження засобами. Основною проблемою на цьому етапі була психологічна – погана взаємодія користувачів, для яких створювалися інформаційні системи, і розроблювачів через розходження їхніх поглядів і розуміння розв'язуваних проблем. Як наслідок цієї проблеми, створювалися системи, що користувачі погано сприймали і, незважаючи на їх досить великі можливості, не використовували повною мірою.

2-й етап (із середини 70-х рр.) пов'язаний з появою персональних комп'ютерів. Змінився підхід до створення інформаційних систем – орієнтація зміщається в сторону індивідуального користувача для підтримки прийнятих ним рішень. Користувач зацікавлений у проведеній розробці, налагоджується контакт із розроблювачем, виникає взаєморозуміння обох груп фахівців. На цьому етапі використовується як централізована обробка даних, характерна для першого етапу, так і децентралізована, що базується на вирішенні локальних задач і роботі з локальними базами даних на робочому місці користувача.

3-й етап (із початку 90-х рр.) пов'язаний з поняттям аналізу стратегічних переваг у бізнесі і заснований на досягненнях телекомунікаційної технології розподіленої обробки інформації. Інформаційні системи мають своєю метою не просте збільшення ефективності обробки даних і допомогу керівнику. Відповідні інформаційні технології повинні допомогти організації вистояти в конкурентній боротьбі й одержати перевагу.

При впровадженні нової інформаційної технології в організації необхідно оцінити ризик відставання від конкурентів у результаті її неминучого старіння, оскільки інформаційні продукти мають надзвичайно високу швидкість змінюваності новими видами чи версіями. Періоди змінюваності коливаються від декількох місяців до одного року. Якщо в процесі впровадження нової інформаційної технології цьому фактору не приділяти належну увагу, можливо, що до моменту завершення переведення фірми на нову інформаційну технологію вона вже застаріє й доведеться вживати заходів до її модернізації. Такі невдачі із впровадженням інформаційної технології звичайно пов'язують із недосконалістю технічних засобів, тоді як основною причиною невдач є відсутність чи слабка пропрацьованість методології використання інформаційної технології.

Список використаних джерел

1. Бебик В.М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка наблікрілейшнз: Моногр/ В.М. Бебик. – К.: МАУП, 2005. – 440 с.
2. Грицунов О.В. Інформаційні системи та технології / О.В. Грицунов. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 222 с.
3. Ладиґа Л.И. Глобальное информационное общество: позитивные и негативные стороны/ Л.И. Ладиґа// Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції «Глобалізація інформаційного суспільства й інтеграційні процеси: стан та перспективи розвитку». – Луганськ, 2011. – С. 64–68.

Ільницький Артур Ігорович,

аспірант спеціальності «08.00.03 – економіка та управління національним господарством» Подільського державного аграрно-технічного університету,

м. Кам'янець-Подільський Науковий керівник: д.е.н., професор Чикуркова А.Д.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ ТА ОСНОВНІ ЕТАПИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Аграрний сектор є важливою стратегічною галуззю української національної економіки, яка забезпечує продовольчу безпеку та продовольчу незалежність нашої держави, дає значній частині сільського населення робочі місця. Він формує 16-17% валового внутрішнього продукту. У Білорусії та Казахстані, наприклад, цей показник становить 13%, в Росії - майже 7%, в Грузії - більше половини, Вірменії, Киргизстані та Узбекистані - близько третини. Але економічні можливості аграрного сектора України використовуються не повністю.

Аграрний сектор забезпечує близько 60% фонду споживання населення, займає друге місце серед секторів економіки у товарній структурі експорту і залишається практично єдиною галуззю, яка багато років поспіль забезпечує позитивне зовнішньоторгівельне сальдо. Основним нормативно-правовим документом, який виражає державну підтримку аграрного сектору сьогодні є Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» від 24.06.2004р. [4].

Ефективне управління розвитком села вимагає не лише підтримки аграрного сектору економіки, а й забезпечення високої якості трудового потенціалу, поліпшення умов життя, праці, побуту, дозвілля сільського населення; оздоровлення демографічної ситуації [2].

Чинний Закон України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» (від 17.10.1990 р. № 400-ХІІ) визначає заходи щодо соціального розвитку села[1], надаючи перелік першочергових організаційно-економічних і правових заходів, які мають бути реалізовані на сільських територіях.

Поряд з цим, можна виокремити пріоритетні напрями державної політики, спрямованої безпосередньо на забезпечення стійкого підвищення рівня та якості життя сільського населення. Серед них:

1. Інвентаризація, впорядкування та ефективне впровадження існуючих цільових програм державного стимулювання розвитку сільських територій України з метою гарантування забезпечення їх належного фінансування.

2. Створення системи моніторингу демографічної ситуації в сільських територіях та інформаційного забезпечення досліджень у цій сфері, встановлення конкретних пріоритетів та адресних заходів демографічної політики по кожному з сільських регіонів з урахуванням особливостей демографічних показників у регіональному розрізі.

3. З метою зниження рівня демографічного навантаження - поліпшення стану соціального забезпечення пенсіонерів за віком, розвиток системи сервісних служб та спеціалізованих закладів для літніх людей, створення умов для ефективного використання трудового потенціалу людей пенсійного віку в сільській місцевості.

4. Здійснення заходів щодо підвищення ефективності управління соціальною сферою та якості соціальних послуг, зокрема – шляхом реорганізації та впровадження страхових схем в охороні здоров'я, диверсифікації постачальників соціальних послуг тощо.

5. Активізація державної політики на ринку праці в сільській місцевості, що, в першу чергу, вимагає:

- створення загальнодержавного банку даних про ринок праці в сільській місцевості;
- забезпечення ефективного використання трудових ресурсів сільських територій шляхом впровадження дійової програми підвищення рівня зайнятості сільського населення, створення додаткових робочих місць в галузях сільського господарства, агросервісного обслуговування, переробних підприємствах, соціальній сфері тощо;

- відновлення системи державного цільового замовлення на підготовку фахівців відповідно до потреб аграрного сектора, створення гарантій працевлаштування за фахом після одержання освіти (шляхом укладання договорів між випускниками та господарствами);

- стимулювання диверсифікації сільської економіки, що сприятиме зростанню зайнятості населення, включаючи розвиток індивідуальної підприємницької діяльності, малого й середнього бізнесу в несільськогосподарській діяльності;

- впровадження в сільськогосподарське виробництво нових технологій, що вимагають використання кваліфікованої робочої сили, з одночасною адаптацією (програмами перепідготовки) некваліфікованої робочої сили до нових вимог;

- впровадження в сільській місцевості мережі освітніх програм, спрямованих на професійне навчання, підвищення кваліфікації, перекваліфікацію тощо.

6. Розробка засобів заохочення інвесторів сільськогосподарських підприємств в інвестуванні у розвиток комунальної та транспортної інфраструктури, соціальної сфери сільських населених пунктів, зокрема – у вигляді укладання інвестиційних угод з органами місцевої влади та отримання податкових канікул щодо сплати місцевих податків і зборів.

7. Здійснення заходів щодо відновлення та подальшого розвитку соціальної інфраструктури сільських територій, для чого, в першу чергу, необхідно:

- нарощувати обсяги будівництва житла та гуртожитків для сільської інтелігенції та молоді, що сприятиме притоку кваліфікованих молодих кадрів на село;

- сприяти розвитку індивідуального житлового будівництва шляхом збільшення обсягів та розширення можливостей житлового кредитування, передусім пільгового для молодіжного житлового будівництва;

- розширити мережу лікувальних закладів, у тому числі сільських амбулаторій;

- провести переоснащення сільських закладів охорони здоров'я з можливим залученням не лише державних, регіональних та місцевих бюджетів, але й приватних, благодійних та страхових фондів.

8. Розробка нормативно-правової бази здійснення місцевими органами влади емісії позичкових цінних паперів з метою спрямування отриманих коштів на розвиток об'єктів місцевої інфраструктури [3].

Список використаних джерел

1. Абрам'юк І. Чи є розвиток українського села справжнім пріоритетом державної політики? / І. Абрам'юк // Інститут громадянського суспільства. – 2012. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.csi.org.ua/www/?p=2264>

2. Гаврилко П.П. Пріоритети збереження трудового потенціалу сільських територій / П.П. Гаврилко // Ефективна економіка. – 2012. – № 5. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=1149>

3. Лавриненко С., Жаліло Я. Щодо рівнів соціального розвитку сільських територій та життя сільського населення / С. Лавриненко, Я. Жаліло // Відділ економічної та соціальної стратегії. Національний інститут стратегічних досліджень при

Ісарь Наталія Іванівна,

студентка спеціальності 8.03060101 “Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)” економічного факультету Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам’янець-Подільський
Науковий керівник: к.е.н., доцент Лаврук О.С.

ТРУДОВИЙ КОЛЕКТИВ ЯК ОБ’ЄКТ УПРАВЛІННЯ

Поняття «колектив» в літературі і на практиці часто ототожнюється з поняттям «група», що визначається як правило як сукупність вільнооб’єднаних індивідів, рівно корисних один одному, в процесі кооперативної взаємодії задовольняючих особисті запити і бажання. До характеристик такої групи відносять цілісність, організованість, згуртованість, спрацьованість, сумісність. Проте колектив є вищою стадією розвитку об’єднання людей. З цієї точки зору не кожна група може бути розглянута як колектив, а лише така група, яка сформувала певні психологічні характеристики, що виникають як результат розвитку її основної діяльності і представляє особливе значення для її членів. Тому під трудовим колективом ми пропонуємо розуміти об’єктивну і суб’єктивну групову взаємодію між об’єктами колективних відносин – працівниками – під час їх трудової діяльності з метою задоволення економічних інтересів.

У межах цього виробничий колектив є одним з різновидів трудового колективу, а саме діючий в сфері матеріального виробництва і, як правило, такий, що характеризується наявністю трудових відносин між його членами. Основними ознаками трудового колективу є:

- загальна мета спільної трудової діяльності;
- економічна, соціально-психологічна спільність членів колективу і єдність їх інтересів з інтересами суспільства;
- організаційна оформленість;
- суспільно-політична діяльність;
- співпраця і взаємодопомога.

Колектив — це складне соціальне явище, класифікацію якого можна здійснювати за багатьма ознаками (рис. 1).

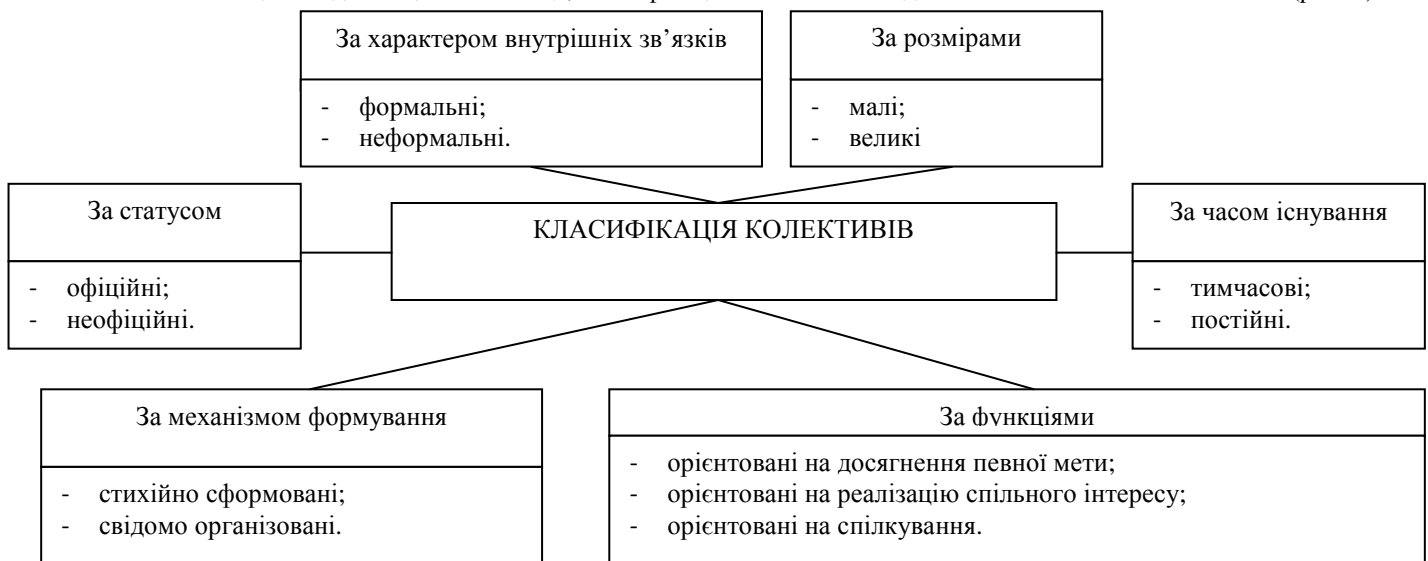

Рис. 1. Характерні класифікаційні ознаки колективів

Джерело: на основі узагальнення [1, с.77-79; 2, с.50-58; 3, с.76-89]

Трудові колективи можна групувати за рядом специфічних ознак, до числа яких відносяться: за статусом (офіційні, які є юридично оформленими утвореннями, що діють у рамках правового простору, як наприклад, персонал підприємства або його підрозділу та неофіційні, що базуються на ніде не зафіксованому (в деяких випадках, і не оголошеному) бажанні людей співробітничати один з одним і реальній практиці такого співробітництва); за характером внутрішніх зв'язків: формальні і неформальні (формальні зв'язки представляють відносини між посадами, їм властива ієрархічність; неформальні існують між особистостями, незалежно від того, яке місце вони займають на офіційних службових рівнях); за механізмом формування: стихійно сформовані колективи (наприклад, студентський колектив) і свідомо організовані колективи (наприклад, викладацький колектив); за часом існування (постійно діючі і тимчасові, створені для вирішення конкретної задачі); за функціями: колективи, які орієнтовані на досягнення певної мети (як офіційної, так і неофіційної (політична партія, персонал підприємства), колективи, які орієнтовані на реалізацію спільного інтересу (товариство філателістів, собаківників тощо), колективи, які орієнтовані на спілкування (клуби по інтересах); за розмірами: малі і великі.

Наявність органів управління і керівництва діяльністю колективу обґрунтовується необхідністю координації,